

Dones clau en la història
de la ciència i la tecnologia

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

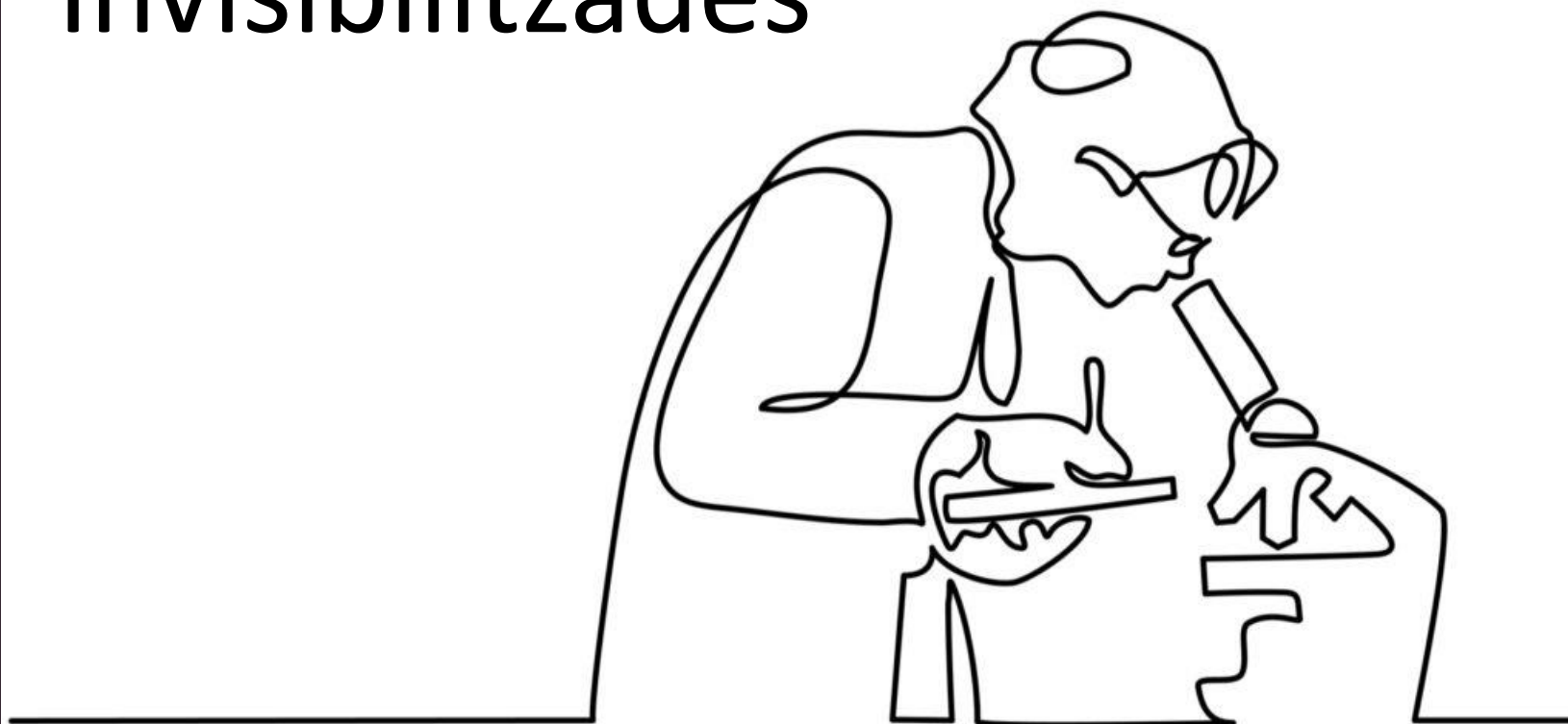
Françoise Héritier, 1933-2017. Antropòloga

Fonaments de la dominació masculina

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Invisibilitzades

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Invisibilitzades

- Efecte Matilda

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Invisibilitzades

- Efecte Matilda
- Apropiació dels descobriments

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Invisibilitzades

- Efecte Matilda
- Apropiació dels descobriments
- Menysteniment

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Invisibilitzades

- Efecte Matilda
- Apropiació dels descobriments
- Menysteniment
- Falta de reconeixement i oblit

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

LAS CALLES DE LAS MUJERES

Mapa de las calles con nombre de mujer en ciudades de Latinoamérica y España, para visibilizar la brecha que existe en la representación de figuras femeninas en las ciudades.

Un proyecto de **GECHICAS**

@GeochicasOSM
geochicasosm

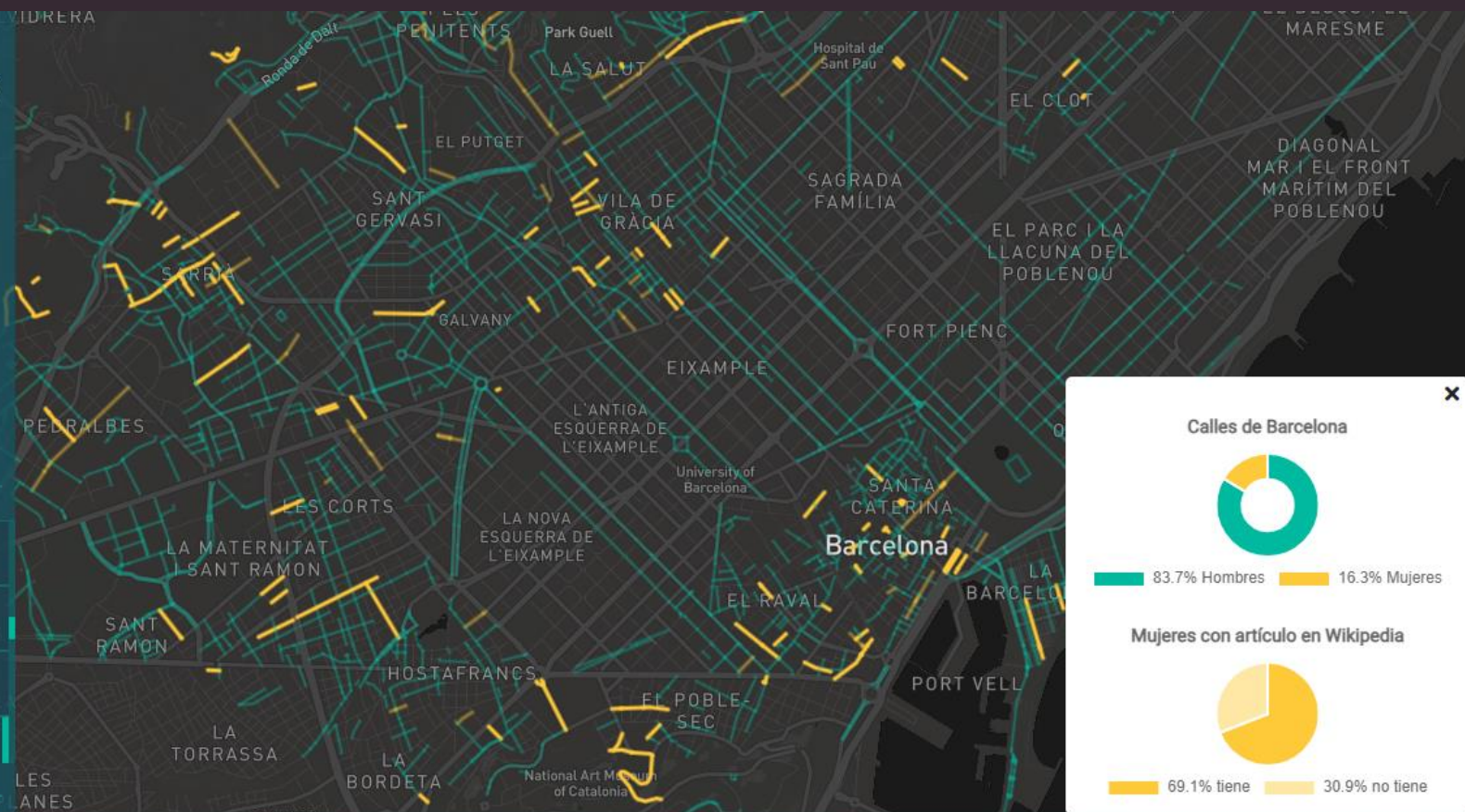
ALAQUÀS

ALDAIA

BADALONA

BARCELONA

mapbox

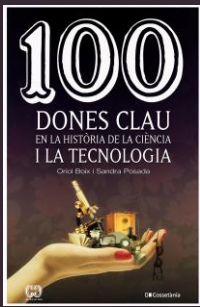
Font: <https://geochicasosm.github.io/lascallesdelasmujeres>

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Conseqüències

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Conseqüències

- Manca de referents

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Conseqüències

- Manca de referents
- Manca de llocs de feina

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Conseqüències

- Manca de referents
- Manca de llocs de feina
- Competir en un món masculí

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Conseqüències

- Manca de referents
- Manca de llocs de feina
- Competir en un món masculí
- Com estem?

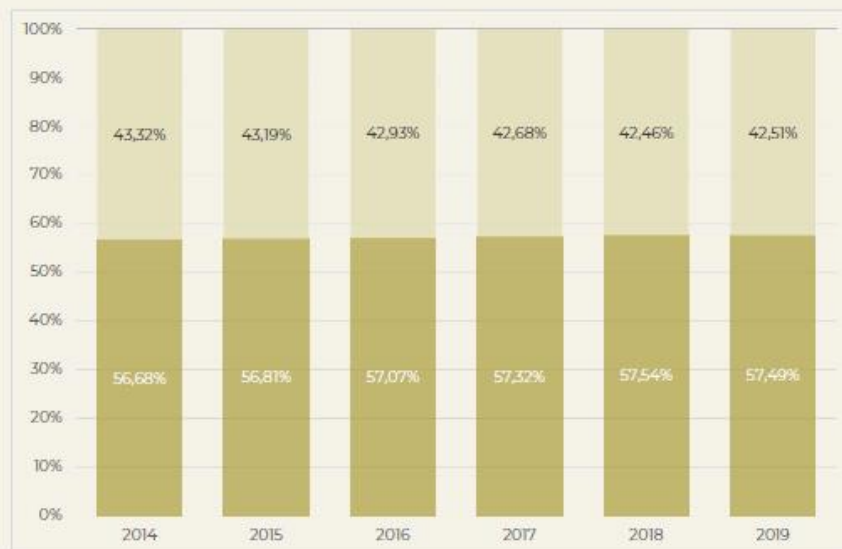
Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

- Només l'1,7 % de les noies manifesta interès per estudiar alguna carrera relacionada amb les noves tecnologies
- Només un 10 % de noies estudien actualment FP tecnològiques

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Gràfic 3. Distribució per gènere de les plantilles de PDI de les universitats públiques (2014-2019).
Font: UNEIX, Generalitat de Catalunya

Cal destacar com evolucionen les plantilles pel que fa al gènere, a mesura que avança el seu desenvolupament o carrera professional. Com es pot observar al gràfic 4, homes i dones parteixen d'un percentatge molt similar a l'inici de la carrera investigadora (investigadors predoctorals: 52,5% homes, 47,5% dones) però la bretxa es va ampliant amb el pas dels anys durant el procés i la consolidació de la carrera professional (fins uns percentatges de catedràtics universitaris/catedràtics contractats i d'emèrits del 75,6% i del 80,3% per als homes i un 24,4% i del 19,7% per a les dones, respectivament). Es tracta d'un fet greu que demostra la pèrdua de talent entre el PDI i, alhora, les dificultats creixents de les dones investigadores qui, amb els anys, han d'escollir entre vida privada (maternitat, cura dels fills) i carrera professional, amb mesures, encara febles, de conciliació laboral i familiar i un sostre de vidre per a assolir posicions acadèmiques i de gestió/direcció acadèmica i científica.

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Gràfic 4. Carrera professional del personal investigador per categories i gènere (2018). Font: UNEIX, Generalitat de Catalunya

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Taula 24. Distribució per gènere dels caps de grup de recerca segons camp de coneixement.
Font: CERCA

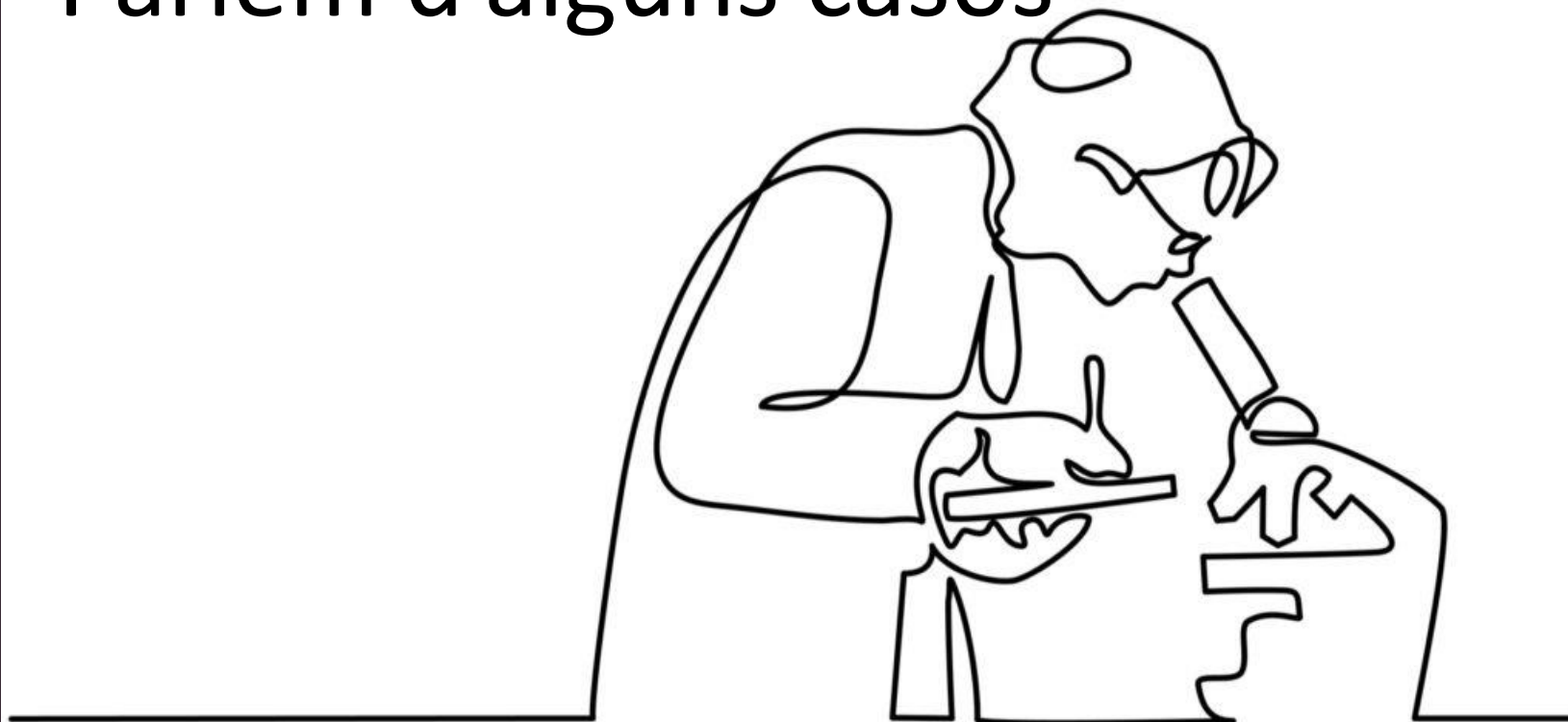
Camp de Coneixement	% Homes Caps de Grup	% Dones Caps de Grup
Agroalimentació	67%	33%
Ciències socials i humanes	76%	24%
Ciències de la salut	72%	28%
Ciències i enginyeria	83%	17%

Les diferències en les proporcions de gènere es troben també en el nombre d'investigadors en grups de recerca reconeguts a Catalunya (un 48% són dones i un 51% són homes)³²; en la proporció de coordinadors de grups de recerca reconeguts (on el percentatge és de 30% dones i 70% homes), o entre el personal investigador captat per ICREA (on l'any 2020, dels 263 investigadors/investigadores, el 22,8% són dones i el 77,2% són homes).

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Parlem d'alguns casos

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

- Accés a la recerca a nobles o religioses
- Prohibició d'accés a estudis universitaris
- Impediments per aconseguir el títol
- Condicions molts precàries: viudetat, pobresa
- Trets comuns: lluitadores, observadores, humils

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Hildegarda de Bingen
(1098 – 1179)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Martine Bertereau
(1590 – 1642)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Mary Somerville
(1780 – 1872)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Margaret Knight
(1838 – 1914)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Sófía Kovalévskaja
(1850 – 1891)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Iulia Lérmontova
(1847 – 1919)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Dolors Aleu
(1857 – 1913)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Mileva Marić
(1875 – 1948)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Katalin Karikó
(1955 –)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Gitanjali Rao
(2005 –)

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

Dones destacades en ciència i tecnologia

Tria àmbit...

Llista àmbit

Cerca

Aleatòria

Dona del dia

Aplicació i bot

Llibres i webs

Inici

Jocs

Recursos
CITCEA

Dones destacades en ciència i tecnologia

<https://recursos.citcea.upc.edu/dones/>

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

<https://recursos.citcea.upc.edu/dones/>

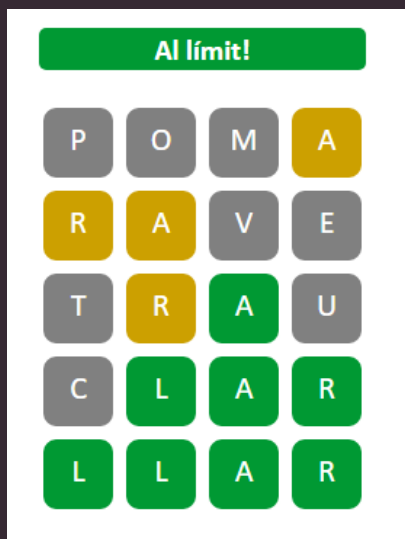

- Actualment el web té més de 2100 dones
- Dona del dia
- Dona escollida aleatòriament
- Llibres i enllaços
- Jocs
- Aplicació Android
- Xatbot de Telegram

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

STEMmots

La paraula era

L L A R

i estava inspirada en...

Margarita Brender Rubira

(4 de juliol de 1919 - 11 de febrer de 2000)

Arquitecta catalana nascuda a Romania

Caracteritzada per un estil avantguardista

Va reivindicar la integració entre arquitectura i natura

Va ser la primera dona arquitecta de Catalunya

Origen de la imatge

Dones clau en la història de la ciència i la tecnologia

STEMdia

Molt bé!

Dia		Mes		Any			
3	0	1	2	1	9	7	8
2	1	0	4	1	9	5	7
1	2	0	7	1	9	6	1
1	9	0	7	1	9	2	1

La data era

1 9 0 7 1 9 2 1

i correspon al naixement de...

Rosalyn Sussman

(19 de juliol de 1921 - 30 de maig de 2011)

Nom de casada: Rosalyn Sussman Yalow

Física estatunidenca

Pionera dels assajos radioimmunitàtics

Premi Nobel de fisiologia i medicina

Origen de la imatge

100

DONES CLAU EN LA HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA I LA TECNOLOGIA

Oriol Boix i Sandra Posada

■ Cossetània

Moltes gràcies!

Oriol Boix Aragonès
Sandra Posada Salazar